

Kokosimme tähän kirjeeseen taas lukemista ja tekemistä.

JUSSIN JUTUT

Lukemisesta on jälleen vastannut seniorityön vapaaehtoinen Juhani Kärkkäinen, joka on tuottanut kokonaisuuden Jussi jutut. Jussin kiinnostavat haastatteluhetket ovat ilahduttaneet meitä ja uskomme, että ne tuovat hyvää mieltä ja hyvää sanomaa meille jokaiselle.

TEHTÄVÄT - vain paperikirjeessä

Puuhavinkkejä kokosimme tällä kertaa Meidän Suomi -nimisestä lehdestä. Vinkkejä on runsaasti ja niiden parissa voi viettää mukavia hetkiä niin ulkosalla kuin kotipiirissä.

MUSIIKKITAHTO - vain paperikirjeessä

Kirjeemme sisältää heinäkuussa pienen vihkosenkin. Senioripäivissämme ja muistimessuissamme puhunut dosentti ja pastori Jari Pirhonen on suositellut musiikkitahtoon tekemistä. Oheinen vihkonen on lahja sinulle seurakunnaltasi. Sen avulla voit palata omien hyvien musiikkimuistojen pariin ja voit tallettaa vihkon sivuille omia toivelaulujasi, toivelaulajineen. Vai oletko enemmän melodian ja soitinmusiikin ystävä?

TERVEISIN Jyrki Pikkarainen ja Janne Kankainen

MENOVINKKEJÄ HEINÄKUUksi

- Kaukajärvellä, Kauksun Kulmassa, on aamukahvit perjantaisin klo 10-12. Paikalla on joku diakoneistamme
- Messukylän vanhan kirkon messu on sunnuntaisin klo 18
- Linnainmaan iltamessuun voit osallistua yhdessä nuorten kanssa keskiviikkoisin klo 19
- Messumiehet ovat Luhtaanrannan saunalla 13.7. klo 18
- Kämmenniemen Auneksessa, on senioreitten kesätapaaminen keskiviikkona 2.8. klo 12-14

MESSUKYLÄN SEURAKUNNAN SENIORITYÖ

Tavoitat meidät yhteisestä numerosta 03 219 0009

Joskus on tilanteita, ettemme pysty heti vastaamaan puheluun, voit silloin halutessasi sanella vastaajaan soittopyynnön. Soittopyyntöön vastaa diakoni Arja Hilliaho, Janne Kankainen tai Jyrki Pikkarainen heti, kun se on mahdollista.

Janne on lomalla 17.- 30.7.

Jyrki lomailee 3.7. - 6.8.

Arjan loma päättyy 13.8.

ASKELEITA KOHTI RAUHAA

Minua kosketti nähdä, miten Kirkon Ulkomaanapu oli kiinnostunut hyvinvoinnistamme. Keskusteluryhmät ovat saaneet meidät ymmärtämään ristiriitojen syitä”, kenialainen Milka sanoo. ”Veden vähyys on kiihdyttänyt tappeluita koska olemme halunneet varmistaa, että karja saa ruokaa. Koulutus on antanut meille kykyä kuulla ja ymmärtää toisiamme.”

KUA Kirkon
Ulkomaanapu

ASKELEITA KOHTI OIKEUDENMUKAISUUTTA

”Olimme päättäneet, että edistämme rauhaa kaikin keinoin. Ainoa tapa edetä oli päästä puhumaan toisen heimon naisille”, hän sanoo. Sovittelutapaamisissa naiset kertoivat, miten he haluaisivat lastensa käyvän koulua keskeytyksettä, karjansa laiduntavan vapaasti ja kaikkien nauttivan rauhasta kuten ihmiset muuallakin Keniassa.

Rauhan rakentaminen voi alkaa niinkin yksinkertaisesta asiasta kuin, että oppii ilmaisemaan itseään toiselle ihmisille. Milka sanoo, etteivät pokoti-heimon vanhimmat tienneet hyökkäävänsä verisukulaisiaan vastaan, naisia, jotka ovat naimisissa toisen heimon miesten kanssa. He katuivat sitä ja jotkut jopa itkivät. Vielä olennaisempaa Milkan mielestä on se, että tämä tarina osoittaa, miten jokainen meistä voi tarttua vastaavaan tilaisuuteen ja tulla lopulta rauhanrakentajaksi.

”Pystyimme vaikuttamaan sekä pokotien että marakwetien kylänvanhimpiin ja saimme heidät koolle ja keskustelemaan.”

Ps. 34:15

Karta pahaa ja tee hyvää, pyri sopuun, rakenna rauhaa.

RUKOUS

Pyhä Jumala, Me rukoilemme sotaa pakenevien, kotinsa taakseen jättäneiden ja rauhaa kaipaavien puolesta. Me rukoilemme lasten puolesta, joiden leikkikenttänä ovat sodan runtelemat maat. Me rukoilemme aikuisten puolesta, joiden toivo paremmasta uhkaa hiipua. Me rukoilemme vanhusten puolesta, jotka pelkäävät ja kärsivät sodan tuhoista. Muuta rukouksemme toiminnaksi, avuksi lähimmäisillemme: ruuaksi ja vedeksi, patjoiksi ja vilteiksi, suojaksi ja yösijoiksi, lääkkeiksi ja kouluiksi. Varjele meitä kyynisyydeltä. Vahvista uskoa siihen, että sinun rakkautesi ja armosi avulla me voimme toimia rauhanrakentajina omalla paikallamme tässä maailmassa. Amen.

1 Jussin jutut

Nyt pari vuotta Lappeenrannassa asuneet Paula ja Antero Holma tulivat kotiini jututettaviksi, kun tyttärellään oli asioita Tampereella. Monipuolisen pariskunnan opettajatoimintojen lisäksi eritoten Antero on ollut altis tiedonhankinnalle ja lisäopinnoille. Kirkollisessa toiminnassa hän on säestänyt virsiä. Musiikki on tärkeää pariskunnalle.

Kesälomillaan Holmat ovat 30 kertaa olleet Lapin vaelluksella. Saari-
selkä on ollut hyvä alue, mutta eri Lapin kolkat on kierretty. Myöhemmin käyntikohteena on ollut monen monta kertaa Kreikka.

44

Suo, Jee - sus, pa - ras
si - nul - le, ra - kas

1. Suo, Jeesus, paras opettaja,
itseni oikein tuntea,
sinulle, rakas Vapahtaja,
nyt sydämeni avata,
tilani että tuntisin,
sinulta avun löytäisin.

2. Tien tiedät tyhjään sydämeeni,
en itse tietä tunnekaan.
Siis astu, Jeesus, kurjuuteeni.
Vain sinä pystyt auttamaan.
Minulle saavu voimaksi,
johdata, ole kaikkeni.

3. Kasteessa otit omaksesi,
nyt jatka loppuun tämä työ,
niin että sinun iloksesi
lunastetulla sydän lyö,
kulkisin tiellä taivaaseen,
elämään, riemuun iäiseen.

4. Johdata tielle parannuksen
jo täällä armon aikana.
Suo, että Hengen uudistuksen
löytäisin, Jeesus, sinussa.
Suo jälkiäsi seurata.
Aukaise ovet minussa.

5. Kunniaksesi olet luonut
myös minut tänne maailmaan,
elämän kaikki lahjat suonut
armosta aina ajallaan.
Armosi anna minulle
elää ja kuolla sinulle.

tun - ti - sin, si -
löy - tai - sin.

Paula Holma, erityisopettaja

2

Paulan opettajaura alkoi Satakunnassa kansakoulussa (8 vuotta) ja jatkui erityisopettajana Tampereella (yli 30 vuotta).

Ollilan maanviljelijäperheessä Harjavallassa oli kolme tytärtä ja yksi poika. Tila tuotti elannon. Kesäisin lapset leikkivät kaiket päivät ulkona

ja uivat Kokemäenjoen vesivoimalaitoksen yläpuolisessa järvimäisessä patoaltaassa.

Paulan koulutien kaksi ensimmäistä luokkaa käytiin maalaispirtissä. Oli paljon lapsia ja koulun tilat eivät riittäneet. Seuraavat kaksi käytiin koululla. Sitten kokeilukeskikoulu ja lukio. Ylioppilaana Paula opiskeli kahdessa vuodessa kansakoulun opettajaksi kasvatus-tieteellisessä korkeakoulussa Jyväskylässä.

Työvuosi Harjavallassa, seitsemän Ulvilassa.

Sitten Paulasta tuli rouva Holma ja pari lähti vuodeksi Jyväskylään opintoja jatkamaan. Paula sai puhehäiriöisten erityisopettajan pätevyuden. Sitten kotipaikaksi tuli Tampere. Siellä Paula sai puolet Tampereen kouluista puheopetukseensa. "Meillä oli volkkari ja huristelinkin sinne sun tänne." Jatkossa opettajia palkattiin lisää ja lopulta tehtävännimikkeeksi tuli erityisopettaja. Ennen eläköitymistä Paulalla oli työ parissa, kolmessa koulussa. Niiden väli taittui kävellen.

Pari oli vuoden Göteborgissa opettamassa suomalaislapsia. "Mä olin arka ittestäni. Siellä oli pakko selvitä. Saatiin kiitosta työstä. Opittiin ruotsia. Itsevarmuus kasvoi", Paula iloitsee merkittävästä Ruotsin kokemuksestaan. "En mä ollut kutsumusopettaja", empaattinen Paula tilittää.

Paula syttyy, kun tulee puhetta lukemisesta: "Joulu- ja syntymäpäivälahjaksi äiti osti aina kirjan". Perusta tuli valetuksi harrastukselle. Toinen mieluinen laji on ollut suvun harrastama musiikki. "Mun sukuni on hyvin musikaalista. Ne soittaa vaikka mitä soitinta. On kuoroa, kuoronjohtajaa. Isä johti torvisoittokuntaa. Mä oon sitten kuuntelija", Paula kertoo. Mieluisia ovat konsertit. Nyt Paula kaipaa torvisoittoa.

3 Antero Holma, monivaikutteinen opettaja

Antero syntyi **Kustaa ja Hilikka Salmisen** kolmilapsiseen perheeseen toisena lapsena Tampereella. Kustaa oli opettajana Muonion Kihlangin kylällä. Perhe lähti evakkoon Lapin sodan jaloista Ruovelle ja siirtyi myöhemmin Harjavaltaan. Kustaa oli opettajana, kunnes sodassa saatu tuberkuloosi vei miehen vuoden 1948 alussa.

Harjavalta oli teollistuva paikkakunta, joka kärsi asuntopulasta. Kaksi soteleskeä, **Aili Lampinen** ja Hilikka-äiti, päättivät rakentaa oman talon. Hilikka Salmisia oli useita, kuten nimisekaannuksiakin. Siksi sukunimeksi otettiin myöhemmin Holma. Rakennuspuutavaran saanti oli hankalaa. Rouvat keksivät keinon. "He kerjäsivät eri tahoilta aina kolme tukkia. He saivat ja myös talkooapua" Antero kuvailee.

Antero oli keskikoulun viimeisellä luokalla. Silloin äiti sairastui rintasyöpään. "Olisin lähtenyt lukioon, mutta mietin, että pitää päästä äkkiä ammattiin" Antero päätteli ja pyrki Rauman seminaariin, jossa niin moni Salmisen suvusta oli aiemmin opiskellut.

Anteroon lyötiin leima "Taas yksi laiska Salminen". Muutenkin joillakin sodassa olleilla opettajilla saattoi olla vähättelevä asenne. Eräs lehtori neljän vuoden aikana puhui Anteron kanssa kolme kertaa, vaikka heillä oli musiikillista yhteistoimintaa. "Asiat hoidettiin lapuilla."

"Laiskalla Salmisella" oli 14 soitto-oppilasta, mikä piti yllä Anteron toulua. Lisäksi hän tentti yksityisesti seminaariopiskelun ohessa kaksi lukioluokkaa Eurajoen yhteiskoulussa. "Tutustuin äärettömän ystävälliseen rehtori **Oskar Antolaan**. Minut otettiin ystävällisesti vastaan", Antero iloitsee Eurajoella kokemastaan.

Antero oli opettajan töissä Harjavallassa ja Kiukaisissa. Jälkimmäisessä ollessaan hän suoritti lukion kolmannen luokan ja tuli ylioppilaaksi. Jyväskylän opintojen antina oli humanististen tieteiden kandidaatin tutkinto. Elämänsä varrella työn ohessa Antero on opiskellut

Lauha Peltolan kehotuksesta työnohjaajaksi. Lisäksi Antero on 4 suorittanut psykodraaman ohjaajan tutkinnon. Päästyään eläkkeelle opettajan tehtävistä 55-vuotiaana Nokialta ja Tampereelta hän on toiminut työnohjaajana ja auttanut ihmisiä psykodraaman keinoin. Soke-

rina pohjalla ainaisesti opiskelumielisellä Anterolla on kasvatustieteiden maisterin tutkinto 2014. Opiskelu välillä tauottui aivoinfarktin takia ja muutenkin. "Sitten tulikin viivästyneiden gradun tekijöiden ryhmä" ja Antero pääsi sen myötä maaliin. "Opettajan työ lasten ja aikuisten kanssa oli mieluista", elä-

mänmyönteinen Antero tuumaa työstään.

Tie herännäisyyteen ja seurakunnan toimintoihin

Kiukaisissa Holmat tutustuivat nuoreen pappiin **Seppo Kjellbergiin ja Liisa-rouvaan**. Alkunsa sai elinikäinen ystävyys pariskuntien välille. Seppo vihki Holmat ja kastoi Kaisa-tyttären. Jumalanpalveluksiin tarvittiin säestäjää. Aina valmis Antero tuli Sepon avuksi. Ensimmäisellä kerralla laatikosta nostettu matkaharmoni alkuliturgian aikana tipahti takaisin laatikkoon. "Kanttorin urani oli tässä", Antero arvioi. Eipä mitään. "Kaivetaanpas virret esille", Seppo rauhallisesti tuumasi, kun soitin nostettiin paikoilleen.

Kjellbergit muuttivat jossakin vaiheessa Tampereelle. Holmat kutsuttiin kotiseuroihin ystäväkotiin. Siitä alkoivat kotiseuroihin osallistumiset ja Siionin virsien veisuu. Holmatkin kutsuivat seuraväkeä kotiinsa.

Hiukan orpoutta Holmat tunsivat alkuun herättäjäjuhliilla. Juttelu kentällä auttoi. Pariskunta on ahkerasti vuosittain käynyt juhliilla.

Tampereella Holmat ovat olleet siioninvirsiseuroissa talkoissa. Paula keittiö- ja tarjoilutehtävissä, Antero hymyillen ottamassa seuravieraita vastaan ja myymässä Herättäjän tuotteita.

Harjun seurakunnan toiminnat ovat olleet läheisiä. Anteroa kanttorina on tarvittu Harjussa ja muualla Tampereella.

VTKL

Jatka lausetta

Vähän kerrassaan _____

Mikään ei ole niin mukavaa kuin _____

Kannattaa pysyä rauhallisena, jos _____

En ole koskaan katunut sitä, että _____

Kyllä olisi viisasta nousta _____

Minulla on kaikki, mitä tarvitaan _____

Sehän se vasta vaatii rohkeutta, jos _____

No, totta kai minä muistan sen, kun _____

Ystävyydessä on hienoa se, ettei _____

Silloin minä melkein suutuin, kun _____

Tietenkin me kaikki tarvitsemme _____

Kannattaa aina vastata kyllä, jos joku _____

Katselin kerran tähtiä ja tuli mieleeni, että _____

Olisin ostanut sen kellon, jos _____

Näin unta avaruusaluksista ja _____

Oi, se on niin taianomaista, kun _____

Kyllä nyt olisi jo korkea aika päättäjien _____

Syötyään viisi karjalanpiirakkaa kunnanjohtaja kysyi _____

Pitäisiköhän jättää ikkuna auki siltä varalta, että _____

Se on suuri saavutus ihmiskunnalle, että _____

Olisi pitänyt kirjoittaa kirja siitä, kun _____